אפשר דמייתי שיתין בחד מנא ומגע להו וקמיץ. תימה והא תניא בהקומץ רבה (לעיל כד.) והרים ממנו בקומצו מן המחובר שלא יביא עשרון בשני כלים ויקמוץ ומשמע התם כגון דחק קפיזא בקבא אע"ג דעריב מעילאי ואין לחלק בין עשרון אחד לכמה עשרונות דהא על כרחיך הא דקאמרי' הכא ומגע להו וקמיץ למה לי דמגע להו אי לאו משום דכתיב ממנו כדדריש להו התם וכיון דמדכתיב ממנו נפקא יש לנו למעט שני עשרונות בשני כלים כיון דחדא מנחה ניהו וחד קומץ לתרווייהו אע"ג דנגעי כמו עשרון אחד בשני כלים וצריך לפרש שני כלים דהכא כעריבה של תרנגולים דהתם ואע"ג דמפסקן מחילתה הא נוגע וא"ת דבכולה שמעתא משמע דלא אסרינן אלא לערב חובה בנדבה אבל חובה בחובה משמע דשרי וא"כ לרבי יאמר אם ששים עשרונים נדרתי הרי עלי עדיין עשרון א' ואם פחות מס' נדרתי הרי עלי עדיין כל מה שחיסרתי מס' ועוד עשרון אחד יותר ומייתי שיתין בחד מנא וחד בחד מנא ומגע להו וקמיץ מהאי וקמיץ מהאי דכיון שהכל חובה יכול לערב ויש לומר כדשנינן לעיל בפרק התודה (דף פא.) התורה אמרה טוב אשר לא תדור ואת אמרת ליקו ולינדר לכתחילה ואין לנו לעשות כאן תקנה ע"י הרי עלי אבל בהרי זו שרי דהוי (א) נדבה ורבי כר' אליעזר בן יעקב ואין לומר דלייתי שיתין בחד מנא וחד בחד מנא ומגע להו וקמיץ להו מעשרון אנדבה דבששים דהא (א) כי כלל חובה מערב' בנדבה הוה ליה חיסר שמנה וריבה שמנה: **לא** יפחות משני גזירין. ודווקא כי אמר עצים אבל כי אמר עץ מייתי גזיר אחד כדאיתא בשקלים (דף יא): **לא** יפחות מן הקומץ. במסכת שקלים בפרק שלשה עשר שופרות (דף יא) פליגי אי לשיעור יד בעלים אי לשיעור יד כהן: **המעלה** את הקומץ בחוץ חייב. והא כללא הוי מעלה קומץ בפנים דהקטרה מעלייתא היא והלכך לא חשיב להו בשיתא כך פירש בקונטרס וא"ת ומי סתם לן תנא כר' אליעזר דבפרק בתרא דזבחים (דף קי.) ומייתי ליה לעיל בסוף פרק קמא (דף יב:) דרבנן מחייבי בכזית בחוץ וי"ל דקומץ דנקט לאו לאפוקי כזית אלא לאפוקי מלידן דרבי אליעזר דאמר בשני בזיכי לבונה עד שיקריב שני קמצים ולפירוש זה לא מיירי בקומץ דסולת: **והא** איכא עולה. וא"ת והא איכא שמן למ"ד בפרק כל התדיר (זבחים צא:) דכליל וי"ל כיון דאיכא שמן דאכלי כהנים לא פסיקא ליה ועוד קשיא והא איכא עצים דאפי' לרבי דאמר עצים קמיצה הכל קרב כמפורש בהקומץ רבה (לעיל כ:) ודילמא

ודלמא כולה חובה היא וכל [a]שהוא ממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו אמר ר' יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי דמסיק להו לשום עצים וכרבי אליעזר [b]דתניא רבי אליעזר אומר (א) [c]לריח ניחוח אי אתה מעלה [a]אבל אתה מעלה לשום עצים אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי ודלמא דכולי עלמא מותר לערב חובה בנדבה והכא בדרבי אליעזר קא מיפלגי דרבנן אית להו דרבי אליעזר ורבי לית ליה דרבי אליעזר אמר ליה אי סלקא דעתך לרבי מותר לערב חובה בנדבה ודרבי אליעזר לית ליה אפשר דמייתי שיתין בחד מנא וחד בחד מנא ומגע להו וקמיץ רבא אמר דכולי עלמא מותר לערב חובה בנדבה ודכולי עלמא אית להו דרבי אליעזר והכא בפלוגתא דרבי אליעזר בן יעקב ורבנן קא מיפלגי [d]דתנן אפי' מנחה של ס' עשרון נותן לה ס' לוג רבי אליעזר בן יעקב אומר אפילו מנחה של ששים עשרון אין לה אלא לוגה שנאמר [b]למנחה ולוג שמן רבנן סברי (ב) [e][כרבנן] דאמרי ס' לוג וכל חד וחד עשרון לוגה קא שקיל ורבי סבר כר' אליעזר בן יעקב דאמר אין לה אלא לוגה ולא ידעינן אי חדא מנחה היא דסגי לה בחד לוג אי שתי מנחות נינהו דבעינן שני לוגין רב אשי אמר בקטן והביא גדול קמיפלגי רבנן סברי קטן והביא גדול יצא ורבי סבר לא יצא והא איפלגו בה חדא זמנא [f]דתנן [g]קטן והביא גדול יצא רבי אומר לא יצא צריכא דאי איתמר בהא בהא קא אמרי רבנן משום דאידי ואידי קומץ הוא אבל התם דקא נפישי אימורין אימא מודו ליה לרבי ואי איתמר בההיא בההיא קאמר רבי אבל בהא אימא מודי להו לרבנן צריכא [h](סימן עצי"ם זה"ב יי"ן עול"ה תוד"ה שו"ר): **מתני'** [c]הרי עלי [i]עצים לא יפחות משני גזירין לבונה לא יפחות מקומץ [k]חמשה קמצים הם [l]האומר עלי לבונה לא יפחות מקומץ המנדב מנחה יביא עמה קומץ לבונה המעלה [m]את הקומץ בחוץ חייב שני בזיכין [n]טעונין שני קמצים הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב [o]כסף לא יפחות מדינר [p]כסף נחשת לא יפחות ממעה כסף [q]פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יהא מביא עד שיאמר לא לכך נתכוונתי: **גמ'** [r]תנו רבנן [s]קרבן מלמד שמתנדבין עצים וכמה שני גזירין וכן הוא אומר [d]והגורלות הפלנו על קרבן העצים רבי אומר עצים קרבן הם טעונין מלח וטעונין הגשה אמר רבא ולדברי (ג) רבי עצים טעונין קמיצה אמר רב פפא לדברי רבי עצים צריכין עצים: לבונה לא יפחות מן הקומץ: מנלן דכתיב [e]והרים ממנו בקומצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל הלבונה מקיש לבונה להרמה דמנחה מה הרמה דמנחה קומץ אף לבונה נמי קומץ: ת"ר [t]הרי עלי למזבח יביא לבונה שאין לך דבר שקרב לגבי מזבח אלא לבונה פירשתי ואיני יודע מה פירשתי יביא מכל דבר שקרב למזבח ותו ליכא והא איכא [u]עולה איכא עורה לכהנים והא איכא עולת העוף איכא מוראה

דלמא כולה חובה היא. ומכי שקיל קומץ קמא הוה ליה כל מה שבכלים שיריים וכי קמיץ לנדבה ומקטר לה הוו להו [כמקטיר] שיריים (שחסרו): **דמסיק להו לשם עצים.** לעולם דחובה מקטיר ברישא ודקאמר דילמא איכא (ה) שיריים ניהו וקמו להו בבל תקטירו דמקטר ליה לקומץ דנדבה לשם עצים: **ואל המזבח לא יעלו.** בתריה דההוא קרא דבל תקטירו כתיב: **אית להו דר' אליעזר.** הלכך כי מקטר לקומץ דנדבה מתנה ואומר אם איכא נדבה בההוא כלי תהוי הקטרה מעליא ואי כולה לחובה היא הקטרה קמייתא תהא הקטרה והך לשם עצים: **ורבי לית ליה דר' אליעזר.** הילכך לא מצי לאיתויי בחד מנא דתו לא (ג) מקטר לקומץ קמא (ו) דלמא כוליה חובה וקם ליה בבל תקטירו: **אפשר דמייתי ששים בחד מנא וחד בחד מנא.** וקמיץ מגדול ברישא ומתנה אי כולה חובה שפיר ואי לא הא דקמילנא ליהוי מחובה ומאי דקמילנא (ז) מכלי א' ליהוי אההוא עשרון ולאותה נדבה דפש בכלי (ד) אחר ומגע מגען לראש הכלים זה בצד זה כדי שיגעו ראשי הקלתות (ח) זו לזו כי היכי דליפשרי נדבה דבכלי גדול הקומץ דבכלי קטן (ט) ומקטיר חובה והדר דנדר דאי נמי הויא קמייתא כל כלי גדול חובה לא הוו להו שיריים שחסרו דמהנהו שיתין דבחד מנא לא שקיל ולא מידי מכי שקיל קומץ קמא: **ששים לוג.** לששים עשרון שבאותו כלי ומתנה כמה שנדרתי תהא לחובתי והשאר תהא נדבה וכל חד עשרון לוג שקיל ודחובה לחובה ונדבה לנדבה: **אין לה (מנחה) אלא לוגה.** לוג לכל המנחות ואי עריב שתים מנחות זו של שלשים וזו של שלשים בכלי אחד בעי להו ב' לוגין ואי חדא היא (י) בעי חד לוג: **קטן והביא גדול.** וזה אי נמי לא נדר אלא שלשה עשרונות ומייתי חמשה לנדרו יצא ולא בעי אתנויי מידי: **קטן והביא גדול.** שור קטן עלי והביא גדול: **אידי ואידי.** בין מנחה גדולה ובין מנחה קטנה חד קומץ מקריב: אימורין דגדול נפישי מדקטן ואיכא למימר לא הכי נדר בההוא קאמר לא יצא דנפישי אימורין דידיה: **מתני' שני גזירין.** שני בקעיות גדולות: **והמעלה את הקומץ בחוץ חייב.** כרת דהעלאה היא. וכהאי כללא הוי מעלה קומץ בפנים דהקטרה מעלייתא היא הלכך לא חשיב להו בשיתא: **שני בזיכין.** של לחם הפנים: **נחשת לא יפחות ממעה כסף.** לא יפחות משוה מעה כסף דמייתי [נחושת] שוה מעה כסף: **פירשתי.** כך וכך זהב ואיני יודע כמה פירשתי: **יביא.** כל כך עד שיודע בעצמו שלעולם לא לכך נתכוין: **גמ' קרבן.** נפש כי תקריב קרבן מנחה (ויקרא ב): **וכן הוא אומר.** דעצים איקרו קרבן: **וטעונין הגשה.** בקרן דרומית מערבית כמנחה: **עצים טעונים קמיצה.** שמרסקן לעצים דקין עד שנוטל מהם מלא קומצו: **עצים.** שהתנדב אדם טעונים עצים להסיקן בעלי הקדש כשאר קרבנות: **מנלן.** דסתם הקטרה הוי קומץ: **פירשתי.** אחד מאותן הקריבין כולם למזבח ואיני יודע איזה מהם פירשתי. וקא (כ) סלקא דעתך דולאי מדנחית למניינא דעתיה [נמי] אמידי דלית ביה היתר שיריים לכהנים ואע"ג דאינו נקטר כולו (ל) כמין עולת העוף ומנחת נסכים והילכך יביא מכולן אבל היכא דאמר הרי עלי למזבח סתם משמע דבר שנקטר (מ) היינו לבונה: **ותו ליכא.** ואמילתא קמייתא קאי דאין לך דבר הקרב כולו למזבח אלא לבונה: מוראה

רבינו גרשום

תורה אור השלם

הגהות הב"ח

מוסף רש"י

שיטה מקובצת